

§ 137

Svar på motion om analogt arbete från Alexander von Uckermann (SD)

KSN-2023-03550

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Alexander von Uckermann (SD) föreslår i motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 11 december 2023 att

- kommunen i så stor utsträckning som möjligt säkerställer att all samhällskritisk verksamhet kan utföras analogt.
- kommunen i så stor utsträckning som möjligt säkerställer att det finns rutiner och system/verktyg för analogt arbete inom all samhällskritisk verksamhet.
- kommunen i så stor utsträckning som möjligt säkerställer att all samhällskritisk personal regelbundet och årligen övas i analogt arbete.

Motionen återges i bilaga till ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 10 april 2024
- Bilaga 1, motion om analogt arbetssätt från Alexander von Uckermann (SD)

Yrkanden

Stefan Hanna (UP) yrkar bifall till föreliggande förslag att besvara motionen.

Beslutsgång

Ordföranden finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag att besvara motionen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2024-05-14

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2024-04-10

Diarienummer:
KSN-2023-03550

Handläggare:
Stefan Unnevall

Svar på motion om analogt arbete från Alexander von Uckermann (SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Alexander von Uckermann (SD) föreslår i motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 11 december 2023 att

- kommunen i så stor utsträckning som möjligt säkerställer att all samhällskritisk verksamhet kan utföras analogt.
- kommunen i så stor utsträckning som möjligt säkerställer att det finns rutiner och system/verktyg för analogt arbete inom all samhällskritisk verksamhet.
- kommunen i så stor utsträckning som möjligt säkerställer att all samhällskritisk personal regelbundet och årligen övas i analogt arbete.

Motionen återges i bilaga till ärendet.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Ett storskaligt elavbrott skulle slå brett mot Uppsala kommuns verksamheter och en stor del av Uppsala kommuns samhällsviktiga verksamheter skulle bli påverkade i varierande grad. I kommunens risk- och sårbarhetsanalys är avbrott och bortfall av el, IT, nätverk, telefoni och verksamhetssystem risker som identifierats kunna påverka kommunens samhällsviktiga verksamheter.

I kommunens risk- och sårbarhetsanalys framgår identifierade åtgärder för att stärka Uppsala kommuns krisberedskapsförmåga. En åtgärd inriktar arbetet med kontinuitetshantering mot analoga arbetssätt och alternativa kommunikationslösningar.

Nämnder och bolagsstyrelser behöver tillse att ett systematiskt arbete med kontinuitetshantering bedrivs inom den samhällsviktiga verksamheten inom respektive ansvarsområde. För att minska sin sårbarhet behöver kommunkoncernens verksamheter förbereda sig på hur de kan bedriva samhällsviktig verksamhet med alternativa lösningar eller utan ordinarie IT- och kommunikationsmiljö.

I uppdrag 35 i Mål och budget 2024 med plan för 2025–2026 har fullmäktige beslutat alla nämnder och bolagsstyrelser omfattas av att utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft. I uppdraget framgår att beredskap krävs för att kunna arbeta analogt när vardagens tillgängliga teknik inte längre fungerar.

Alla kommunens verksamheter har krav att utbilda och öva den personal som behövs för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet. Kravet finns angivet i Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap vid extraordinära händelser. Kommunens nämnder och bolagsstyrelser har genom kommunfullmäktiges beslut den 11 december 2023 § 222 om program för krisberedskap 2024–2027 att utforma aktiviteter kopplat till nio inriktningsområden.

Programmets första inriktningsområde anger att varje nämnd och bolagsstyrelse ska stärka sin förmåga att upprätthålla samhällsviktig verksamhet genom regelbunden utbildnings- och övningsverksamhet. Varje nämnd och bolagsstyrelse som bedriver samhällsviktig verksamhet ska ta fram en utbildnings- och övningsplan för perioden 2024–2027.

Kommunledningskontoret stödjer i arbetet genom att

- ta fram en övergripande utbildnings- och övningsplan för innevarande mandatperiod
- ta fram en kommungemensam rutin för hur nämnder och bolagsstyrelser kan inventera sina behov av utbildning och övning inom krisberedskap och civilt försvar
- ta fram en kommungemensam rutin för utvärdering och erfarenhetsåterföring.

Även i kommunens risk- och sårbarhetsanalys 2023–2026 framhålls vikten av utbildning och övning för att upprätthålla och öka förmågan att hantera extraordinära händelser. Det gäller såväl för den egna verksamheten som för samverkan mellan olika funktioner och aktörer inom kommunen samt externa aktörer.

I uppdrag 35 i Mål och budget 2024 framgår också att ett systematiskt arbete med utbildning och övning krävs inom kommunens verksamheter och i samverkan med civilsamhället. Det finns även indikatorer kopplade till detta som årligen följs upp.

Nämnder och bolagsstyrelser behöver tillse att ett regelbundet arbete med utbildning och övning bedrivs inom samhällsviktig verksamhet inom sitt ansvarsområde.

Det framgår av ett antal av kommunens beslut och analyser för mandatperioden att kommunens verksamheter regelbundet ska utbilda och öva sig i att upprätthålla kommunens samhällsviktiga verksamheter samt bedriva kontinuitetshantering som också möjliggör ett analogt arbetssätt.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 10 april 2024
- Bilaga 1, motion om analogt arbetssätt från Alexander von Uckermann (SD)

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Motion om analogt arbete

De senaste årens kriser har på ett eller annat sätt påverkat vår kommun. I nuläget går vi igenom både ekonomisk nedgång, en svajande energimarknad och utökad press från militanta stater i vår omvärld. Vi bör inte av ekonomiska skäl eller naiva önsketänkanden nedprioritera samhällets kris- och försvarsförmåga. Kriser kan alltid inträffa och det kommer inträffa nya kriser i framtiden. Det är vår skyldighet att säkerställa att samhället är både förberett och robust.

En samhällstrend som effektiviserar och förenklar våra verksamheter är digitaliseringen. Den nya informationsinfrastrukturen med datalagring och nya digitala system ersätter och kommer att ersätta allt större del av samhällets arbetssätt, metoder och processer. Digitaliseringen innebär inte bara positiva möjligheter utan ställer vårt samhälle inför nya utmaningar och hot.

Cyberattacker från främmande stater och organiserad brottslighet är ett växande problem som kan föra med sig enorma kostnader på både verksamheter, ekonomin och medmänniskor. De senaste åren har cyberbrottsligheten ökat markant och prognosen för framtiden är att detta hot kommer fortsätta växa under kommande decennier i en mycket snabb takt.

Drabbas kommunen av ett angrepp som lyckas korrumpera data eller system kan hela verksamheter bli utslagna. Potentiella strömavbrott eller andra skador på infrastrukturen kan även försvåra det digitala arbetet.

Kommunen har ett krisledningsansvar och måste säkerställa att de samhällskritiska funktionerna kan fortgå även under större störningar. Vår verksamhet blir mycket skör om den inte kan utföras analogt. Det är därför av stor vikt att kommunen klarar av sina samhällskritiska uppgifter utan att vara beroende av digital teknik. För detta behöver det finnas rutiner och verktyg. Personal bör även regelbundet och årligen övas i det analoga arbetet. Det kommer vara mycket svårt att prestera i en analog miljö om personalen inte sedan tidigare har praktiska och färska erfarenheter inom detta.

Med anledning av ovanstående yrkar jag:

- Att kommunen i så stor utsträckning som möjligt säkerställer att all samhällskritisk verksamhet kan utföras analogt.
- Att kommunen i så stor utsträckning som möjligt säkerställer att det finns rutiner och system/verktyg för analogt arbete inom all samhällskritisk verksamhet.
- Att kommunen i så stor utsträckning som möjligt säkerställer att all samhällskritisk personal regelbundet och årligen övas i analogt arbete.

Uppsala den 5 december 2023

Alexander von Uckermann, Ledamot (SD)